

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan zjutraj, izvzema pondeljke.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.
Upravništvo: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znakma za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Razkol demokratske stranke.

Da zruši samoradikalno vlado, da zavzame njen položaj, je osnoval gospod Davidović skupno z dr. Korošcem in dr. Spahom opozicijski blok. In ko se je posrečilo prizadevanju dr. Korošca in zlasti dr. Spaha, da sta pridobila za ta blok tudi Radića in sicer ne samo za platonično, temveč za tako dejansko pomoč, da je Radić prelomil s svojo abstinenco politiko in da so njegovi poslanci prišli v Beograd, prilegli kralju in tako povzročili padec Pašičevega kabineta, tedaj je v resnici izgledalo, da je bila kalkulacija gospoda Davidovića pravilna in da je vlada opozicijskega bloka gotovo dejstvo.

Toda prišlo je drugače. Račun g. Davidovića je bil napačen in v njegovih lastnih vrstah so vstali najodločnejši nasprotniki Radićeve pomoči. In neko g. Davidović, da si utrdi zaupanje Radića, a priori odklonil sploh vsako dogovorjanje s Pašičem, tedaj je Svetozar Pribičević odklonil vsako sodelovanje z Radićem in na čelu 18 demokratskih poslancev pristal na vstop v kabinet g. Pašiča.

Razkol demokratske stranke je s tem perfekten in mesto da bi razbil g. Davidović radikale, je razbil lastno stranko. Za enkrat sicer se ne katastrofalno, zakaj večina demokratske stranke je ostala še pri gosp. Davidoviću, toda že najbližja prihodnost bo po vsej verjetnosti sedanjí razkol demokratske stranke še poglobila in ni izključeno, da ostane g. Davidović še v manjšini.

Ne sicer vsled svoje osebe ali svojih idej, pač pa vsled taktike svojih zavznikov. In predvsem vsled nastopov gosp. Radića. Ko je prišel opozicijski blok z odločno borbo, ko so že prisegli Radićevi poslanci, tedaj je prišla z Dunaja vest, da je izjavil gospod Radić italijanskemu novinarju, da se je borba za hrvatsko republiko šele pričela. In kakor da to še ne bi bilo zadosti, so izjavili Radićevi poslanci takoj po prisegi, da je ne smatrajo za resno in v podkrepljenje te svoje izjave so zaklicali živio republiki.

To je storil g. Radić, pa čeprav je znal, da je bil pred kratkim kongres Pribičevićevih pristašev in da se je na tem kongresu izjavilo nad 200 demokratskih organizacij soglasno za izvedbo Vidovdanske ustave. Ali je mar hotel g. Radić, da zapusti g. Pribičević opozicijski blok, da je podal tako izjavajočo izjavo tujemu novinarju?

Ali je bila prisotnost energičnega Pribičevića v opozicijskem bloku Radiću tako neljuba, da je raje oslabil opozicijski blok, ko pa da bi popustil g. Pribičeviću? Ali pa je mar stopila g. Radiću nada na bližnjo vsegamogčnost tako v glavo, da je hotel že pred pričetkom bitke uveljaviti svoje diktatorske manire?

Ali je mar mislil g. Radić, da je njegova zmaga tako sigurna, da se sme hkrati boriti i proti demokratom i proti radikalom, da more radikale ubiti, demokrate pa razjediniti?

Naj je mislil g. Radić kakorkoli, eno je jasno dokazal, to namreč, da še ni zrel za pozitivno borbo, da mu je ozir do mandatov še vedno važnejši ko pa interes naroda ali pa je opozicijskega bloka. S tem pa je Radić diskreditiral sebe in kompromitiral opozicijski blok in tako je moralo priti do razkola v demokratski stranki.

Ugodna napaka g. Davidovića je namreč bila, da ni jasno opredelil svojega stališča v opozicijskem bloku, da ni mogel odgovoriti na vprašanje, kaj potem, ko pade vlada g. Pašiča. Nejasnost v politiki pa je vedno škodljiva in g. Davidović je mogel z njo obetati sicer svojim zavznikom, izgubiti pa je moral lastne pristaše. Preveč se je namreč angažiral demokratska stranka pri borbi za unitaristično ureditev države, da bi mogla tvegati nejasnost v svojem kardinalnem vprašanju in zato je treba priznati, da je bil dosleden g. Pribičević, da čeprav je izstopil iz demokratskega kluba.

Druga pa je seveda stvar z našimi demokrati. Ti pa so se postavili že čisto

Pribičević s svojimi tovariši izstopil iz demokratskega kluba.

Beograd, 26. marca. (Z) Politični položaj današnjega dne ni uspel, da razčisti situacijo. Demokrati so imeli kratko sejo, na kateri se je prečitalo pismo g. Pribičevića, poslano g. Davidoviću. V pismu izjavljajo g. Pribičević in tovariši, da stoje na stališču sklepov kongresa in statuta stranke, vsled česar ne morejo odobravati politike, kakršno vidi danes demokratska stranka, ker ta politika ni v duhu kongresa in statuta, ki določajo, da sme demokratska stranka sodelovati samo s tistimi strankami, ki stoje na stališču vidovdanske ustave. Izjavljajo, da vsled tega izstopajo iz de-

mokratske zajednice in da bodo vodili samostojno demokratsko politiko. Podpisani so Svetozar in Valerijan Pribičević, dr. Srdjan Budisavljević, dr. Edo Lukinić, Sreten Yukosavljević, dr. Hinko Krizman, Večeslav Vilder, dr. Prvišlav Grisogono, Dušan Bošković, Stevan Kalember, Jovo Trifunović, Djordje Branković, pozneje pa sta se temu koraku pridružila Josip Reiser in Dimitrije Trajković.

Beograd, 26. marca. (Z) Pribičevićeva skupina je dobila klubske prostore dosedanjega džemijeta, dočim je džemijet dobil sobo zakonodajnega odbora.

Konferenca med Pašičem in Pribičevićem.

Pašiču je podaljšan mandat za sestavo vlade do danes opoldan.

Beograd, 26. marca. (Z): Današnja politična situacija se je začela s konferenco med gg. Pašičem in Pribičevićem, ki se je vršila v Pašičevem stanovanju. Začela se je ob 8. uri zjutraj. G. Pašič je pojasnil situacijo Pribičeviću in mu predlagal, da vstopi v vlado, da bi bil soodgovoren za ono politiko, ki se bo izvajala v novi politični eri. G. Pašič mu je obrazložil načrt svoje nove politike, ki naj bi bila odločna in ki naj bi striktno temeljila na vidovdanski ustavi. Pribičević je na tej konferenci obljubil Pašiču, da bo zapustil nevtralnost in vstopil v koalicijsko vlado, ako bo Pašičev mandat za sestavo vlade v nevarnosti. Po tej konferenci se je osredotočilo celo politično življenje v skupščini na to, kako se bo odločila usoda demokratskega kluba. Vsi parlamentarni klubi so bili prenapolnjeni narodnih poslancev in politikov. Velika množica ljudstva je čakala pred skupščino na to,

kako bodo končale razprave v demokratskem klubu.

Beograd, 26. marca. (ML) Dopolodne so radikali odgovarjali na vse izjave opozicije, da bodo dosegli sporazum s Pribičevićem na škodo opozicije. Dopolodnska situacija se je končala z odhodom g. Pašiča na dvor ob 13. uri. Ker pogajanja z džemijetom in Nemci niso prinesla Pašiču uspeha, in se je celo tudi o Pribičeviću dvomilo (grozil je baje razkol v njegovi lastni skupini), so v opozicijskih krogih mislili, da je Pašič odšel na dvor, da vrne kralju mandat. V resnici pa je g. Pašič le poročal kralju o poteku pogajanj ter mu izjavil, da teko povoljno, vsled česar ga je naprosil, da podaljša mandat za 24 ur, v katerem roku (torej do jutri opoldne) mu bo predložil listo koalicije Pašič-Pribičević. Kralj je vzel to na znanje, na kar je g. Pašič odšel na svoj dom.

Pred sestavo koalicijske vlade.

Sporazum med Pašičem in Pribičevićem. Džemijet je pridobljen. Vladna večina šteje sedaj 145 poslancev.

Beograd, 26. marca. (ML) Z nocojšnjega razgovora z g. Pašičem je odšel g. Pribičević na konferenco svojih prijateljev, na kateri se je sklenilo, da se sprejme Pašičev predlog in da vstopi Pribičević v koalicio, v katerem slučaju bi g. Pribičević dobil portfelj prosveta, g. Grisogono ministristvo socialne politike, g. Timotijević bi zamenjal sedanjega ministra pravde, a portfelj saobračaja bi dobil g. dr. Edo Lukinić. Razven tega bi dobili 5 državnih podsekretarjev, med njimi posebno v ministristvu notranjih del in financ. G. Timotijević še ostane nekaj časa z Davidovićem, ker ima privedi še nekatere svoje prijatelje v Pribičevićev klub. Pribičević se, nadejajo, da bodo imeli čez nekaj dni 20 članov.

Beograd, 26. marca. (ML) Po končanem pogajanjih je g. Pašič poročal o uspehih na konferenci vlade in vodstvu radikalne vlade, da namreč

Pribičević vstopi v koalicio, da so džemijetovi pridobljeni in da se bodo morali tudi Nemci pridružiti. Vlada razpolaga sedaj približno s 145 poslanci. Nocoj bo Pašič sestavil listo vlade, katero bo jutri med 12. in 13. uro predložil kralju v podpis. Predsednik narodne skupščine bi v tem slučaju sklical sejo parlamenta že popoldne, ter bi se z veliko pospešitvijo delalo na proračunu. Medtem pričakuje vlada še okrepitev, posebno od strani demokrate, tako da bo po sprejetju proračuna nadaljevala delo. V nasprotnem slučaju pa bi si izposlovala mandat za volitev.

Beograd, 26. marca. (ML) Kandidat za ministra notranjih del v novi vladi je baje g. dr. Laza Marković, a tudi g. Velizar Janković. Ministra agrarne reforme g. Simonovića bi zamenjal sedanji minister pravde g. Pećić. Večinoma pa bi ostalo vse pri starem.

povedano. Iz Kišineva javljajo, da oni del Besarabskega prebivalstva, ki je ruskega mišljenja, živahno pozdravlja namero sovjetske vlade, da predlaga na duñajski konferenci ljudsko glasovanje v Besarabiji o končnovaljvni pripadnosti dežele.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 26. marca. Napoved za 27. marca. Pretežno oblačno, deloma deževno, pojemanje temperatura, zapadni, oziroma severozapadni vetrovi.

Spor med Romunijo in Rusijo.

Moskva, 26. marca. (K) Po vesteh ruske brzogjavne agenture iz Ukrajine poročajo številni tja dospeli Besarabski begunci, da so romunska oblastva pričela nasilno nastopati proti ruskemu prebivalstvu. Prebivalstvo na obeh straneh Dniestra je vznemirjeno. V Valahiji in Transilvaniji nastanjene čete so bile preložene v Besarabijo. Izhajanje ruskih meščanskih listov je pre-

ljena, da je njena samostojna politika nemogoča in da je za njo samo ena alternativa: ali spojitev s kako drugo stranko, ali pa sigurno umiranje.

Konsolidacija države zahteva koncentracijo strank in sedanji razkol demokratske stranke je korak h koncentraciji. Kakor povsod drugod, tako se mora tudi pri nas zožiti parlamentarni boj in iz partikularističnih strank moramo priti do vsedravnih in zadržavnih. Ker je to poslednje g. Radić prezrl, je razbil demokratsko stranko in onemogočil vlado opozicijskega bloka.

Optimistično razpoloženje v opozicijskem bloku.

Federalistični blok zapusti skupščino, če se sestavi Pašič-Pribičevićeva vlada.

Beograd, 26. marca. (ML) Opozicijski blok je popoldne nadaljeval diskusijo, katere so se udeležili vsi predstavniki opozicijskih skupin. G. Davidović je obvestil blok o definitivnem razkolu od Pribičevićeve skupine, vsled česar se je vzel v pretres razmerje sil v parlamentu ter se konstatovalo, da se vsled razkola situacija za opozicijski blok ni postabšala, ker mu kljub temu ostane večina glede na to, da Nemci ne bodo podpirali nove vlade. Nato se je govorilo o nadaljnjih korakih proti Pašičevim kombinacijam in pa, da se o vsem obvesti krona.

Beograd, 26. marca. (ML) Najrazličnejše se komentira vest, da so gg. Spaho, Korošec in Maček v imenu

federalističnega bloka predložili kralju memorandum, v katerem izjavljajo, da se bodo v slučaju, da se sestavi vlada Pašič - Pribičević proti parlamentarni običajem, vsi abstinerili iz parlamenta, ker smatrajo, da to ne bi bila samo parlamentarna, temveč tudi državna kriza.

Beograd, 26. marca. (ML) Sedanja vladna kriza vzbuja veliko zanimanje in tudi razburjenje. Listi izhajajo v posebnih izdajah. Meščani so hoteli demonstrirati proti Nemcem in džemijetu, kar pa je policija preprečila.

Beograd, 26. marca. (ML) Nocoj je odšel dr. Maček v Zagreb po nujno pooblastila. Vseh jih bo predložil 68.

Demisija francoskega kabineta.

Poincaré-ju je zopet ponudena sestava vlade.

Pariz, 26. marca. (Agence Havas.) Zbornica je vrnila zakonski načrt o ureditvi uradniških pokojnin z 271 proti 264 glasovi komisiji, četudi je finančni minister Delasterye stavil vprašanje zaupnice.

Pariz, 26. marca. (Agence Havas.) Ministrski predsednik Poincaré je ob 12.15 podal prezidntu Millerandu demisijo kabineta.

Pariz, 26. marca. (Agence Havas.) Predsednik Millerand je poklical ministrskega predsednika Poincaréja,

potem ko je imel razgovore s predsednikom poslanske zbornice Peretom in predsednikom senata Doumerguejem.

Pariz, 26. marca. (K) Predsednik republike je danes popoldne ponudil Poincaréju sestavo novega kabineta. Poincaré si je izgovoril za svoj odgovor rok do jutri opoldne.

Pariz, 26. marca. (K) (Agence Havas) V popoldanski seji poslanske zbornice je več poslancev protistralo proti temu, da so se pri dopolodanskem glasovanju njihovi glasovi šteli kot oddani proti vladi, dočim so glasovali za vlado.

Nova afera na Češkem.

Podkupovanje v ministristvu pošte in narodne brambe.

Praga, 26. marca. Kakor javljajo, je bil ministerjalni svetnik Ludovik Sitzmann aretirán zaradi sumnje, da je sprejemal podkupnine od posameznih tvrdk za oddajo dobav za poštno ministristvo. Po aretaciji je po daljšem tajejnju priznag, da je sprejel od ravnatelja telefonsko-telegrafske družbe »Teletra« v Olomucu, Oehnela, polhištvo v vrednosti 100.000 in gotovino 70.000 čk. Nadalje je dobil v jeseni lanskega leta od požunske kabelske tvornice 50.000 č. k. in od ravnatelja Križkovičevih podjetij v Karolinenthalu, inženirja Karola Riesingerja 100.000 č. k. Sitzmann in Riesinger sta bila takoj izročena kazenskem sodišču. Soudeleženi Oehnel in tudi Skreček, ki je izvedel o podkupovanju in je hotel izsiliti od Sitzmanna 25 od-

stotkov za molčečnost, sta bila izročena okrožnemu sodišču v Olomucu.

Praga, 26. marca. (K) »Narodni Listy« pripominjajo k novo odkriti korupcijski aferi v poštne ministristvu, da je bila uvedena splošna preiskava vseh nabav, ki jih je oddalo to ministristvo. Boje se, da bo ta preiskava dovedla do odkritja nadaljnjih nepravilnosti, ker so bile pri oddaji dobav gotove tvrdke v škodo države protežirane. »Rude Pravo« poroča o novi korupcijski aferi v ministristvu za narodno brambo. Gre tu za dobave velike množice podkev, ki jih je ministristvo prevzelo po normalnih cenah, četudi je bil to le manj vreden in neporaben material. List napoveduje v tej stvari nadaljna odkritja.

Pašičevo pismo radikalnim organizacijam.

Beograd, 26. marca. (Z) Danes je poslal Pašič predsedništvom okrožnih odborov radikalne stranke pismo, sledeče vsebine: Dragi prijatelji! Znana vam je že borba, ki jo je započel opozicijski blok v narodni skupščini in v javnosti ne samo proti vladi, ampak proti celemu režimu, ki temelji na ustavi in pravih interesih države in naroda. Za to borbo so se združile stranke, ki so si edine v točki, da zrušijo stanje, ki se opira na vidovdansko ustavo in da zrušijo red v državi. Združile so se stranke najrazličnejših naziranj z monarhističnim, republikanskim in federalističnim programom stranke, ki so glasovale za ustavo in one, ki niso ne samo glasovale za ustavo, ampak zanikajo ustavo in naše državno in narodno edinstvo ter žele, da ga zrušijo. Tu mislim na sodelovanje opozicijskih skupščinskih strank z radićevci, ki so danje časa pripravljali preko načelnika svoje stranke vse mogoče akcije proti naši državi. V nevarnosti ni samo naša notranja državna ureditev, ampak vse velike vojne pridobitve, do katerih je prišel narod za ceno najdražjih žrtev. V nevarnost se spravlja državno edinstvo, notranja konsolidacija države, mednarodni prestiž in vojna obrambna sila. Prosim Vas, da seznanite s tem svoje pristojne organizacije in tudi izvenstrankarske organizacije v Vašem okrožju in da jih pozovete, da v svoji oblasti z agitacijo, s konferencami, z zborovanji, z meetingi takoj javno manifestirajo za solidarnost z vlado v obrambo narodnih pridobitev in narodnega edinstva. S tako solidarnostjo radikalov in prijateljev radikalov bomo pokazali našim nasprotnikom, da je radikalna stranka voljna in močna, da pomaga državi priti iz te krize brez škode in da za drago ceno pridobljene narodne dobrine ostanajo narodu neokrnjene. Ljudstvu je treba pojasniti, kake bi bile posledice, ako bi opozicijski blok uspel s svojimi namerami. Prosim Vas, da izrazite našim prijateljem iskren pozdrav, da

se po tem ravnate in da mi z obratno pošto potrdite prejem tega pisma. Nikola Pašič.

Borzna poročila.

Beograd, 26. marca. Devize. Dunaj 0.1148—0.1150, Budimpešta 0.13—0, Bukarešta 42.50—43, Zeneva 1405—1406, London 350.75—350.90, Milan 350.50—351, New York 81.30—81.35, Pariz 438—442, Pariz 236.25—236.40.

Zagreb, 26. marca. Devize. Dunaj 0.1143—0.1163, Bukarešta 41.65—44.65, Italija, izplačilo 350.75—353.75, Italija, ček 349.50—352.50, London, izplačilo 349.85—352.85, London, ček 349.25—352.25, New York, ček 80.90—81.90, Pariz 440—445, Praga 235.75—238.75, Praga, ček 235.25—238.25, Svica 1407.50—1417.50, Svica, ček 1405—1415, Valute. Dolarij 79.875—80.875, avstrijske krome 0—0.1158, francoski franki 0—435, italijanske lire 346—349.

Curjh, 26. marca. Pariz 579.50, London 24.90, Pariz 31.30, Milan 25, Praga 16.80, Budimpešta 0.0085, Bukarešta 3.05, Beograd 7.125, Sofija 4.15, Dunaj 0.0081625.

Berlin, 26. marca. Dunaj 6.08, Milan 18.05, Praga 12.21, Pariz 23.04, London 18.05, New York 4.19, Curjh 72.62, Beograd 5.58.

Praga, 26. marca. Dunaj 4.88, Berlin 7.84, Rim 152.75, avstrijske krome 4.88, Italijanske lire 152.75, Budimpešta 4.875, Pariz 191, London 150.175, New York 34.80, Curjh 605.50, Beograd 43.15.

Dunaj, 26. marca. Devize. Beograd 871—875, Berlin 15.50—16.10, Budimpešta 0.91—1.01, Bukarešta 364—366, London 304.50—305.50, Milan 3049—3061, New York 70.935—71.185, Pariz 3852—3868, Praga 2061—2071, Sofija 503—507, Curjh 12.255—12.305, Valute. Dolarij 70.860—71.260, bolgarski levi 481—489, nemške marke 15.10—15.70, angleški funti 302.700—304.300, francoski franki 3835—3865, italijanske lire 3060—3080, jugoslovanski dinarji 867—873, romunski leji 360—364, švicarski franki 12.149—12.220, češkoslovaške krome 2044—2060, mađarske krome 0.81—0.91.

Depolitizacija naših društev.

Maribor, 25. marca.

Zadnje dni smo imeli v Mariboru več zanimivih občinskih zborov različnih društev in združenj, ki so vzbudili tudi v javnosti obilo hrupa in ravno ti občinski zbori nas silijo, da spregovorimo enkrat javno o boleznih, ki že nekaj časa razjeda naše narodne moči tu, kjer bi morale biti zdrave in strnjene v eno samo močno obrambno fronto. Maribor še ni popolnoma naš, slovenski, jugoslovanski, ostanki nekdanjih nemških in nemčurških gospodarjev tega mesta so še vedno močni dovolj, da nam postanejo posebno v podrobnejem delu lahko opasni. Pred osvobodjenjem so bila skoro vsa društva, zadruga pa vse brez izjeme, v nemških rokah. Zavednih Slovencev je bilo v teh združenjih in društvih le malo in absolutno niso mogli priti do nikake veljave. Komaj po osvoboditvi so se jele razmere izpreminjati; prihajali so v društva in v zadruga Slovenci in začela se je borba za poslovenjenje. Razen že obstoječih društev in združenj pa so se ustanovila tudi še številna nova, popolnoma slovenska. Sprva je šel razvoj vseh teh starih in novih društev uspešno v smeri naših narodnih in državnih ciljev; naše akcije so uspevale; pričakovali smo novo, sigurno, brezskrbno bodočnost.

Tako je bilo prva leta; zadnje čase se naša moč zopet drobi, naše akcije uvedene s tolikim pompom in samozavestjo, se krhajo in propadajo — skratka: nazadujemo, mesto da bi napredovali! Po vsakem neuspehu, po vsakem novem polomu, se oglase potem gotovi krogi ter vpijejo o narodni sramoti, o nezadovoljstvu itd. itd. Vse polno lepih fraz in grdih obrekovanj, samo resnice, čiste resnice od te strani ne čujemo. Nihče ne pove, kdo je tisti zli duh, ki ovira naše delo, ki preprečuje naše uspehe. Nihče ne pove, da je tega kriva strankarska prenapetost one politične skupine, ki je nasprotno od klerikalcev, ki so vzeli v zakup vero, vzela v zakup narodnost, zato da jo zlorablja v svoje strankarske namene. Ta stranka dovoljuje naslov »narodnjak« samo svojim političnim pristašem in meri tudi vsa društva in zadruga s svojega strankarskega stališča. Po njenem mnenju je kako društvo narodno samo tedaj, če je njegov odbor v rokah njenih ljudi in kar prekopaš višek ironije — nepolitično samo takrat, če so vsi odborniki pristaši ene, to je demokratske stranke! Celotni občinski zbori podružnice Slovenskega planinskega društva je razvila ta stranka živo agitacijo, da spravi v odbor samo svoje somišljenike! Pri Slovanski čitalnici tem najstarejšem slovenskem mariborskem društvu, ki bi tudi še danes moralo biti vez vseh

naših ljudi, so morali iz odbora že poprej stari in zaslužni narodni borci, samo da postane absolutna last demokratske stranke! Slovensko obrtno društvo, ki je po zadnjem občinskem zboru prešlo v roke ljudi, ki poznajo res samo obrtniške interese in ne strankarskih, se skuša sedaj z iste strani razbiti, samo ker ni več — v popolni oblasti ene stranke.

Odgovor na vprašanje, ali je tako početje narodno ali samo strankarsko, je lahek. Enako pa tudi ne bo noben res naroden človek v dvomu, ali je to za naš narodni razvoj v Mariboru koristno ali škodljivo. Na ta način ne moremo napredovati, na ta način ne moremo izvojevati nikdar končne zmage nad Nemci. Če hočemo to doseči, potem se moramo strniti vsi v eno fronto, ne glede na to, kateri politični stranki pripadamo ali ne pripadamo. Naša nepolitična društva, posebno strokovna, morajo biti narodna, nikdar pa strankarska! Tak luksus si lahko privoščijo kvečjemu v Ljubljani ali drugod, kjer ni narodne nevarnosti, pa še tam bi to ne bilo na korist napredku in razvoju. Demokrati nikakor ne morejo zahtevati, da bi vsi ostali narodnjaki, priznali samo njim pravico in sposobnost za vodstvo nepolitičnih narodnih in strokovnih društev. Tu je treba zbrati najboljše med najboljšimi, ne glede na to, kateri stranki pripadajo; merodajno mora biti samo to, če so res sposobni in res narodni! Iz naših nepolitičnih in strokovnih društev in združenj je treba izkoreniniti vsako strankarstvo. Ravno tako je treba izkoreniniti strankarstvo iz vseh splošno-narodnih akcij, naj bodo že te ali one vrste. Posebno pa se ne sme delati razlike med Slovenci takrat, kadar gre za osvoboditev kakšnega doslej nemškega ali tudi mešanega društva ali zadruga.

Naša društva se morajo depolitizirati! To je prvi predpogoj za uspešno delovanje in za končno popolno zmago. Naše splošno-narodne akcije morajo biti res splošno-narodne in kar je istotako važno, skrbno pripravljene. Pripravljene previdno, brez vsakega hrupa. Naš nastop na občinskih zborih mora biti nepričakovan in enoten. Tak nastop pa se lahko pripravi le sporazumno in voditi ga morajo ljudje, ki jim je narodnost več kakor strankarstvo; ljudje, ki ne bodo izbirali svojih sodelavcev samo v eni, nego v vseh narodnih strankah. Priložnosti za strankarsko udejstvovanje je dovolj drugod; izven tega kroga; tam, kjer to udejstvovanje ne more škodovati narodni stvari. To se nam je zdelo potrebno povedati javnosti in onim, ki se jih v prvi vrsti tiče in sicer iz narodnih, ne pa iz kakršnihkoli strankarskih interesov.

Alois Musil:

Carigrad in Turčija.

O pomenu Carigrada ter dardanelske in bosporške ožine se je v zadnjih desetletjih mnogo govorilo in napisalo, ali malo kdo je uvaževal, da ne gre staviti pomena Carigrada kot trgovskega mesta v isto vrsto z njegovo važnostjo kot glavnega mesta velike države.

Cesar Konstantin je zadal rimskemu svetovnemu imperiju smrtni udarec, ko je postavil l. 328 Carigrad za drugo

prestolico. Oddaljeni rimski zapad je postal plen barbarov, a bližnji rimski vzhod se ni mogel ohraniti. Bizantinci so izkpravali pri obrambi ne svoje države, ampak glavnega mesta. Carigradski Grki so celo izgubili domovino svojih prednikov, pravo Grško, ter obširna pozgrena ozemlja v Orientu in životarihi skozi stoletja v svojem glavnem mestu, kakor na otočju sredi tujeja morja. Leta 1453 je nadomestil polme-

sec križ na Ajt Sofiji in pod Solimanom Velikim (1520—1560) je bil Carigrad glavno mesto veliko razsežnejšega orientja, kakor je bil svoje čase orient cesarja Konstantina — pa vendar je začela ta turška svetovna država že takrat umirati. Kal smrti je položil v takrat še zdravo telo turške države sultan Murad II. tisti dan, ko je proglasil, da je Konstantinija glavno mesto njegove države. Potek te neozdravljive bolezni je znan in znani so tudi razni nastopi največjih evropskih državnikov in generalov, zdravečih »bolnega moža ob Bosporu«.

Zakaj učinkuje Carigrad tako neugodno, da pogubno na države, katerih visoki uradniki v njem prebivajo? Zato, ker ima kot glavno mesto silno neugodno lego. Stoji pri morju, pa nima proste poti na morje — stoji na kopnem, pa se mu da zveza s celino omejit. Stoji v Evropi, a Evropejci ga prištevajo k Aziji — k orientu, orientalcu pa pravijo, da ne spada k orientu, ker z njim ne čuti. Kakor je bil za časa Bizantincev vpliv Carigrada na drugorodno prebivalstvo Balkana globlji in trajnejši kot na pogrcene kraje Male Azije in celo na pravo Grško, tako so se tudi carigradski Turki bolj brigali za balkanske drugorodce in drugorodce, kakor za svoje anatolske rojake in sovernike. Stanovalec carigradskega grškega okraja Fanar še danes z viška gleda na Grke iz kraljevine, in carigradski Turci nerad sliši, da so kmetjeje z anatolskih višin njegovi sorodniki po krvi.

Glavno mesto mora biti srce države, skozi katero se pretaka in čisti kri, vzdržujoča i najoddaljenejše kraje države pri delavnem življenju. A Carigrad ni bil nikdar tako srce. Namere Mladoturkov so se zrušile, ker je v tej stranki prevladal carigradski in evropski element, ki ni poznal niti duše, niti potreb pravega, v Mali Aziji prebivajočega turškega ljudstva. Kolikokrat sem slišal v čisto turških pokrajinih Male Azije, kako je domače prebivalstvo zavračalo, da ga v Carigradu ne razumejo in da se zanj ne brigajo. V Carigrad so plačevali davek v krvi in denarju ter dobivali od tam telesno in npravno kugo. In vendar ne poznamo bolj skromnega, marljivega in bolj poštenega človeka v Mali Aziji kot je pravi Turci. S svojimi sosedi Armenci in Grki živi v miru, ako ni proti njim nahajkan, trudi se, da bi imel od svoje zemlje, svoje obrti največji dobiček in je vsakomur hvaležen, kdor mu pokaže nov, boljši način dela. Anatolskega turškega prebivalstva je s sorodnimi plemenitimi 6 milijonov; prebiva v nepretrganih krajinih in more pod vodstvom sposobnih mož državo ne le ustvariti, ampak tudi vzdržati. Ali najvišja uprava te države bi morala imeti svoj sedež v turškega prebivalstva.

Ako bi antanta vprašala pravo turško prebivalstvo, ali hoče, da ostane sultan v Carigradu, ali pa da se preseli v Anatolijo, bi slišala enozglasen odgovor, zahtevajoč preselitev. Sedanja burna agitacija v nasproti smeri ni domačega, čisto turškega izvora. Razširjajo jo carigradski poturčenci, boječi se za svoj kruh, in islamski drugorodci, ki ne poznajo razmer in ki smatrajo Carigrad in Anatolijo za eno in isto.

Kdor ima turško prebivalstvo v resnici rad, mora zahtevati, da prestane biti Carigrad glavno mesto. Ta operacija bo sicer boleča, ali Turčiji ohrani življenje, ker drugače se od bolnega moža ob Bosporu okuži tudi dosedaj zdravo anatolsko turško ljudstvo in evropskim zdravnikom se bodo skrbi še povečale.

Proglasitev republike na Grškem.

Na Grškem se je v terek odigrala zadnja faza republikanske gibanja, ki so jo začeli takoj po porazu v Mali Aziji propagirati s tedanjo vlado in dinastijo nezadovoljni častniki. Grška vlada je namreč vztrajala v vojni s Turčijo tudi tedaj, ko je bilo že jasno, da ne bo mogla slabo opremljena in demoralizirana grška armada kljubovati z nacionalizmom prepojenim turškim vojakom pod vzornim poveljstvom Kemal paše. Teritorialne izgube maloazijskih posesti v lausanski mirovni pogodbi ne bi značile sicer za Grško težkega udarca, ker bi državne finance le s težavo zmogovale stroške za vzdrževanje tamošnjih pokrajin, usodepolno pa so na grške notranje razmere vplivali emigranti, ki so zanesli med grški narod nezadovoljstvo.

Ti izseljenci so bili nositelji republikanske misli in z njihovo pomočjo so se povzpeli na oblast revolucionarji, ki so s Plastirasom na čelu obsodili na smrt nekatero člane Gunarisovega kabineta. Velika grškega naroda pa ni bila tedaj še prežeta z republikanskim stremeljem in dinastija Glücksburg je še vedno ostala na svojem mestu. Njen ugled pa je z vsakim dnem bolj pešal in je skoraj popolnoma izgubil, ko se je lanskega leta kompromitirala v monarhistični vstaji generala Metaksasa.

Od tedaj pa so se notranji dogodki razvijali z velikom naglico. Strankarske strasti so z vsakim dnem naraščale in nihče ni vedel, kakšno je pravzaprav stališče širokih plasti naroda. To naj bi pokazale decembarske volitve. Toda tudi te niso dale jasne slike in so strankarske strasti samo še bolj razvele. Kraljeva dvojica je zapustila državo in grški narod se je obrnil na Venizelosa, ki ga je smatral za edino sposobnega državnika, ki bi lahko dovedel državo do tili zaželjenega miru in reda. Toda vsi njegovi napori so ostali brezuspešni. Republikanci so odločno zahtevali odstavitve dinastije. Venizelos pa je vztrajal v svoji zahtevi po ljudskem glasovanju, ki naj bi končno javno odločilo o obliki vladavine. O potrebi plebiscita je skušal prepričati svoje nasprotnike in tudi svoje somišljenike, ki so se vedno bolj udajali ideji

republikanizma. Bil pa je preveč koncilijanten in je hotel zadovoljiti vse, ni pa v resnici zadovoljil nikogar. Republikanci so smatrali, da je preveč popustljiv napram monarhistom in radi tega je njegov povratek v domovino strasti samo še bolj razvel. Kriza je dosegla svoj vrhunec in stari državnik je spravedel, da je vsaka trezna beseda odveč. Zapustil je vnovič domovino in odšel v tujino, da se morda vrne v trenutku največje sile. S tem je tudi dokazal, da mu ni na predsedniški časti, o kateri so tako radi govorili njegovi nasprotniki.

Z njegovim odhodom je zgubila ustava pot svojega edinega zagovornika in z republikansko vlado Papanastazija je bila usoda dinastije Glücksburg, ki je vladala na grškem prestolu 60 let, in usoda monarhije zapечатena. Narodna skupščina je na svoji seji dne 25. t. m. sklenila proglasitev republike in odstranitev dinastije. Papanastazij je v kratkih besedah naglasil, da je dinastija odgovorna za narodno propast, medtem, ko bo republika zagotovila prebivalstvu svobodo in suverenost. Vsem članom bivše dinastije je zabranjen povratek na grško ozemlje in njihovo premoženje je zaplenjeno. Program vlade obsega precej točk, ki se pečejo z reorganizacijo vojske, povzdigo ljudske prosvete in preureditvijo državne uprave ter raznimi drugimi ustanovami po vzgledu modernih republik.

Ta sklep narodne skupščine pa mora potrditi še narod potom plebiscita, ki bo dne 13. aprila. Brezdvomno je, da bodo monarhisti napeli vse sile, da bi pridobili narod na svojo stran, toda z ozirom na dejstvo, da imajo državno oblast v svojih rokah republikanci, je bolj kot gotovo, da se bo narod izrekel za republiko, čeravno je grški narod v pretežni večini monarhističen in bi v drugačnih okoliščinah odločil drugače.

Ravno to dejstvo pa služi nepristranskemu opazovalcu za dokaz, da je Grška še daleč od moralnih razmer in da čakajo grški narod še bridke ure. Za nas pa je v prvi vrsti važna Papanastazijeva izjava, da stromi sedanja vlada po dobrih odnosih z našo državo in Romunijo.

Politične vesti.

— Dr. Kramer za koalicio z radikali. Včerajšnji »Jutarnji list« poroča med drugim sledeče: »Vprašanje (izstopa iz demokratskega kluba) ostaja za poslanca Josipa Reiserja odprto, ki pripada po svojih nazorih Davidovičevi grupi, dočim so stremelja glavnega odbora v Ljubljani, da se obrne v smeri Pribičevićeve politike. Kramer, ki se nahaja v Beogradu, ima nalogo, da vpliva na Reiserja, da se opredeli v tem položaju v desničarskem zmislu. Na vsak način je interesantno, da je glavni urednik »Jutra« za koalicio z radikali.

— Pribičevićeva skupina poslancev. K Pribičevićevi skupini poslancev, ki ne odobravajo politike opozicijskega bloka, spadajo sledeči poslanci: Svetozar Pribičević, Valerijan Pribičević, Joca Trifunović, dr. Svetislav Popović, Stefan Kalember, dr. Edo Lukinić, Venceslav Wilder, dr. Hinko Krizman, dr. Jurij Benković, dr. Srdjan Budisavljević, dr. Dušan Bošković, dr. Prvislav Grisogono, Kosta Timotijević, Sretan Vukosavljević in trije disidenti iz južne Srbije. Kise organizatorji v Pribičevićevi skupini, Dimitrij Trajković, ki je stopil iz kluba v terek, Rajko Arsić in Gregor Anastasijević. Skupno torej 17 poslancev. Odprto je še vprašanje ljubljanskega poslance Reiserja.

— Važen govor papeža. Ob priliki imenovanja njulorškega in čikaškega nadškofa za kardinala je imel papež daljši govor, tekom katerega je duhovščini prepovedal vsako politično udejstvovanje. Niti pri občinskih volitvah se ne smejo duhovniki politično udejstvovati. — Za našo SLS je to pač hud poper, na gospodje si bodo najbrže mislili, Rim je daleč in zato — živo politika.

— Cankova vlada se majo. »Demokratski sговор«, kakor se oficijelno naziva pestra zmes narodnjakov, demokratov, radikalov, danevstov in še nekaterih drugih zastopnikov bolgarskega naroda, je začel v zadnjem času kazati široko zvejoče razpoke. Stranke »demokratskega sговora«, ki so skozi 40 let vladale Bolgarijo in skupno s Ferdinandom Koburškim dvakrat pahule svojo domovino v dve katastrofalni vojni, začenjajo polagoma čutiti, v kako nesrečo so spravile sedaj že tretjič Bolgarijo, ko so jo izročile moči makedonstvujuših in starih koburških oficirjev. Kot prva žrtve so padli liberalci, katere je moral sговор izključiti iz svoje srede z ozirom na socialne demokrate in zunanjo politiko, ker liberalci, čeprav imajo najzije stike s Todorom Aleksandrovom, ki so se l. 1915 udinjali Berlinu in Dunaju, niso smeli sodelovati v

v vladi Cankova. Tudi s socialnimi demokrate ni imel Cankov sreče; po devetmesečnem skupnem delu v vladi so se sprili in odklopili iz kabineta svojega zastopnika, železniškega ministra Kazasova. »Demokratski sговор« je le še prazna firma, ki izgublja vedno bolj kredit pri svojih očitnih in tajnih prijateljih v inozemstvu.

— Pričetek procesa proti ministrom Stamboljskega. Pred sofijskim sodiščem je pričela razprava proti ministrom Stamboljskega radi organizacije garde, ki je svoječasnno nastopila z orožjem proti vladi Cankova. Proces bo trajal nekaj dni.

— Od Dunava do Balta en narod, en cesar, ena država. V nemškonalionalnem proglasu k državnozborskim volitvam v Nemčiji stoji med drugim: »Raztrgati hočemo mrežo laži o nemški krivdi svetovne vojne. Odlži z verzijskim diktatom! Vzglasimo mladino k junaštvu, požrtvovalnosti in disciplini! Zvestobo za zvestobo ogroženim rojakom na vzhodu in zahodu! Čuj nemškega samoodločenega prava je nam: Od Dunava do Balta en narod, ena država, en cesar! Boj proti gospodstvu in razkrajajočemu duhu židovstva v vseh panogah!«

— Francija je pripravljena izprazniti Poruhrje. »Evening Standard« doznava, da je sporočil francoski poslanik Mac Donald, da je Francija pripravljena izprazniti zasedeno ozemlje, če bo to predlagala komisija strokovnjakov. Vendar pa zahteva da se angleška vlada izrazi o svojem stališču v slučaju, da bi Nemčija odklonila predloge strokovnjakov. Glasom zanesljivih vesti se vodi med Anglijo in Francijo razprava, ki se tiče sledečih vprašanj: 1. dela komisije strokovnjakov; 2. vprašanja Palatinata; 3. vprašanja odškodnine.

— Židovska republika v SSSR. Kakor poročajo ruski listi, je sklenila sovjetska vlada ustanovitev nove židovske države v okvirju SSSR, in sicer na obrežju Črnega morja. Nova Judeja bo obsegala, — če se bo načrt v celoti izvedel — severni Krim, južni del hersonske gubernije z Odeso in Nikolajevim ter bo segala do Brjanska na Azovskem morju. Ta načrt se je porodil v glavi komuniste Abrahama Bragina, ki ga utemeljuje s tem, da so v SSSR, kjer so vse narodnosti ravnopravne, židje na najslabšem, ker žive raztreseni med ostalim prebivalstvom, katerega kompaktnim masam se ne morejo uspešno upirati. V Berlinu so že izvolili židovski odbor, ki naj pomaga novi republikanki na noge.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Začetek ob 8. uri zvečer.

Četrtek 27. marca: Ašanka. Red B.

Petek 28. marca: Cesar in Kleopatra. Red E.

Sobota 29. marca: Danes bomo tiči, delavska predstava. Izven.

Opera:

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Četrtek 27. marca: Madame Butterfly. Gostovanje ge. Deblčke. Red F.

Petek 28. marca: Plesni večer: Ipavčev »Možiček« in razni plesi. Red D.

Sobota 29. marca: Faust. Gostovanje ge. Deblčke. Izven.

Sprememba opernega repertoarja. V četrtek zvečer poje se ponovno Puccinijeva opera »Madame Butterfly« z gostom go. Hedviko Deblčko, ki je dosegla pri svojem sinočnjem prvem nastopu velik uspeh. Predstava »Butterfly« se vrši za red F. V petek dne 28. marca pa bo prvi plesni večer našega baletnega ansambla pod vodstvom baletnega mojstra g. Aleksandra Trobiša. Vprizori se izvrtna slovenska pantonima »Možiček«, delo skladatelja dr. Josipa Ipavca, poleg »Možička« pa še več različnih plesov. Plesni večer se vrši za red D. Natančnejši spored priobčimo v jutrišnji številki.

Opozarjamo na delavske predstave po znižanih cenah, ki se vrši v soboto dne 29. marca in pri kateri priliki se vprizori vsezabavna burka »Danes bomo tiči«.

Ljubljanska opera. Madame Butterfly. V naslovni vlogi te pri nas zelo priljubljene Puccinijeve opere je v terek zvečer debutirala ga. Hedvika Deblčka, ki slovi predvsem kot koloraturna pevka. Nesrečno Japonko je podala v petju in igri samoniklo. Pevkin glas se je uveljavil uspešno posebno v višini. sogel je pa v srce predvsem v pretresljivih dramatičnih momentih. Redovni smo na kreacije drugih vlog te

uvaževanja vredne operne pevke, katero je občinstvo sprejelo priljano in simpatično. Opero je dirigiral g. kapelnik Maticič z njemu lastno vervo in prepričevalno muzikalnostjo. — Gledališče ni bilo polno.

IX. muzikalno predavanje za mladino se je vršilo sinoči v stolni cerkvi pod naslovom »Orgle in orgelske oblike«. Naš orgelski virtuozi g. regenschori Stanko Premrl je igral na orgle Brahmsa, Mendelssohna, Bossija, Bacha, Schumanna in Kreka s posameznimi vzgledi za oblike orgelskih skladb: predigro, medigro, poigro, sonato, varijacijo, tokato in fugo ter je s to mačenjem g. dr. Fr. Kimovca poslušalcem pokazal pregled orgelskih registrov v improvizirani igri in sicer v posamezni ter v igri naraščajočega zbora, tako da je mladina z lahkoto umela pomen, sestavo in barvenost tonov orgel. Prireditelj je bila hvalevredno nadaljevanje letošnjih mladinskih koncertov, ki so po zaslugi g. kons. prof. Jeraja in nesebičnih sodelovalcev ter sodelovalk izpolnili občutno vrzel v poljudno glasbeni izobrazbi šolske mladine. Og. Premrlu in dr. Kimovcu za njun trud iskreno priznanje.

Prireditelje koncertov in koncertno poslovalnico prosimo, da s poročevalsko vstopnico vred uredništvu pošljejo tudi spored vsakega koncerta.

LJUBLJ. VELESEJEM

SENZACIJA! MODNA REVUJA V-OPERI

11. IN 14. APRILA

KINO TIVOLI

Od 27. do 30. marca:

Veseloigra

Čaša vode

V glavni vlogi: MARY CHRISTIANS.

Uprava kina »Matica« naznanja cenjenemu občinstvu, da si je nabavila za nadalje predstave same burke: eno in večdejanj z najboljšimi svetovnimi komiki. Predstave so dostopne tudi mladini, nakar se stariši posebno opozarjajo: Kdor se hoče eno uro in pol smejeti, naj gre v kino »Matica«.

Mariborski občinski svet.

Maribor, 26. marca.

Župan otvori sejo ob 7.30 zvečer. Uvodoma omenja

brezposelnost v mestu

in predlog občinskega svetnika Bahuna, ki gre za tem, da bi se brezposelnim dala poceni ali pa popolnoma brezplačna hrana v ljudski kuhinji. To naj bi se financiralo na ta način, da bi se obdačilo razpečevanje vsega piva, ki se ne izdeluje v področju mestne občine. Svetnik Bahun misli, da bi bilo s tem mogoče zaposliti v tukajšnji pivovarni večje število delavstva. Iz davčnega efekta bi se naj krili stroški za ljudsko kuhinjo. Po daljši debati je odredil župan glasovanje in je bil predlog z 18 proti 15 glasovi izročen odseku. Nato je nastalo silno prekanjanje, med katerim so socialisti očitali meščanskim strankam, da jim ni mar za delavstvo.

Za tem se je obravnavala

zadeva poslajpa, v katerem se nahaja državno žensko učiteljsiše.

Občina, ki je zgradila to poslopje, je imela z graškim deželnim odborom pogodbo, po kateri sme biti državno žensko učiteljsiše nastanjeno v tem poslopiju. Po prevratu je državno žensko učiteljsiše prenehalo. Občina se je začela zanimati za svoje poslopje, ker ga je hotela izrabiti. Nastala je pravda med občino in državo, ki je v prvi instanci izpadla v korist občine. Utok države na drugo instanco je imel za posledico, da je bila odločitev prve instance zaradi formalnih pomanjklivosti razveljavljena. Za občino nastane vprašanje, ali naj z zadeva predloži zadnji instanci. Pravn

zastopnik občine dr. Leskovar je podal zgodovino cele zadeve ter pri tem menil, da bi bila dolžnost občine, da nastopi za svoje pravice, ker je v nevarnosti trgovska šola, ki se nahaja v istem poslopiju in ji gre prednost pred ženskim učiteljsišem. Razvila se je debata, katere so se udeležili zastopniki vseh strank. Naposled je župan opozoril, da je debata krenila na stranpoti, ter poudaril, da mora občina brez vseh drugih ozirov čuvati svoje interese. Njegovemu temperamentnemu utemeljevanju, da je država tako komoda, da ustanavlja šole na stroške občine, da pa se ne briga za zgradnje lastnih poslopij, je pripisati, da je glasoval občinski svet za predložitev te zadeve tretji instanci.

Sledila so poročila odseku. Poročevallec dr. Mulley omenja

zadevo kateheta franciskana na nemški dekliški šoli.

Socialisti so skušali stvar izrabiti v svoje namene. Ker niso stivali nobenega konkretnega predloga, so naleteli na odpor levice in desnice. Prekanjanje je postalo tako živahno, da so občinski svetniki razen socialistov in komunistov hoteli zapustiti sejno dvorano. Končno so se duhovni pomirili, nakar je bila na predlog dr. Jerovška zadeva izročena odseku v presojo.

Potem je sledila razprava o sprejemu raznih

prosilcev v domovinsko zvezo

meštne občine Maribor in o raznih pritožbah proti previskoo odmerjenim globam zaradi nernaragne pobiranja pošnne davka.

Dnevne vesti.

Ljubljana, 26. marca.

— Hitro je šlo. Ni še sestavljena Pašić-Pribičevićeva vlada, že je postalo »Jutra« njeno glasilo. V resnici, hitro je šlo! — Nekdo se v Ljubljani preorientira. — Kdo je to, pove uredništvo »Jutra«.

— Takoj po prihodu g. Ribnikarja iz Beograda so pričeli v uredništvu »Jutra« poravnati vsi sklanjati: radikalija, radikalije, radikalitji in končno obstali pri: radikalijo.

— Kooperacija Saveza jugoslovanskih akademskih zemljoradniških klubov z vseučiliško organizacijo Hrvatske Republikanske Seljačke Stranke. Sinoči se je vršila glavna odobrava Saveza jugoslovanskih akademskih zemljoradniških klubov, na seji, katere so se udeležili delegati iz Beograda, Zagreba in Ljubljane se je razpravljalo o tekočih poslih in o predstoječem kongresu vselovanske zemljoradniške omladine v Ljubljani. Poleg tega se je razpravljalo na seji tudi o kooperaciji zemljoradniške omladine z vseučiliško organizacijo Hrvatske Republikanske Seljačke Stranke. Pri tem delu se je prisostvoval tudi delegat vseučiliške organizacije HRSS. V diskusiji je bilo ugotovljeno, da imata obadva pokreta mnogo skupnih točk in je bilo rešeno, da se izvoji odbor, katerega naj tvorijo po nekaj članov iz vseučiliške organizacije HRSS in Saveza JSZK in kateri naj prouči možnost kooperacije.

— Konferenca ravnateljev kmetijskih šol. V torek se je vršila v ministrstvu kmetijstva in voda konferenca vseh ravnateljev kmetijskih šol iz cele naše države. Obravnaval se je nov projekt zakona o kmetijskih šolah.

— Tečaj za gozdne in lovske čuvaje. V torek je v Ljubljani dne 12. aprila 1924 v Kostonjanju na Dolenskem. Prošnje za sprejem v tečaj za gozdne čuvaje je vlagati najkasneje do 4. aprila in prošnje za lovske tečaj pa najkasneje do 1. junija 1924. Tečaj se odpre na področju, če se bo prijavilo zadostno število prosilcev.

— Javno konkurenco načrtov za novo stavbo čiščenja odpadnih voda v Beogradu razpisuje čl. ministarstvo za javna dela. Prvo do konkurence imajo državljani št. rep. in kralj. SHS. Prva nagrada znaša 15.000 Kč, druga 10.000 Kč in tretja 7.500 Kč. Načrte je treba oddati do 31. maja 1924 do 14 ure v t. za javna dela v Pragi. Podrobne informacije dajeja min. za javna dela v Pragi in čl. poslaništvo v Beogradu proti zalogi 50 Kč ali 120 Din.

— Beograjska drama v Zagrebu. V ponedeljek zvečer se je pripeljala več članov beograjske drame v Zagreb. Na kolodvoru jih je pozdravil v imenu hrvatskega gledališča intendant profesor Benešič, na kar se je za pozdrav zahvalil v imenu beograjskega narodnega gledališča Branislav Nušić.

— Denarna pisma za Švedsko. Ministrstvo pošte naznanja, da je od 20. t. m. vzpostavljen promet denarnih pism med našo državo in Švedsko.

— Električna centrala v Ogulinu. Pretekli teden je bila dograjena nova parna električna centrala v Ogulinu in izročena svojemu namenu.

— Savez grafičnih radnikov Jugoslavije sklicuje svoj kongres na dan 13. julija 1924 v Beogradu. Na dnevnem redu je tudi vprašanje, kakšno stališče naj zavzame Savez proti razdvojenemu delavskemu pokretu.

— Električna cestna železnica v Beogradu. Izvršene so vse predpriprave, da se cestna električna železnica v Beogradu znatno razširi in zgradi troje novih prog.

— Španska bolezen. Po sporočilu zdravstvenega odseka ministrstva narodne zdravja razsaja v Novem Sadu in okolici španska hripa. Na hripi boleha preko 100 bolnikov in je zaznamovano že tudi 4 smrtne slučaje. Hripa se zelo širi med prebivalstvom. — Iz Sarajeva se poroča, da sta se v zadnjem času pojavila zopet dva slučaja pegastega legarja. Sedaj je v Sarajevu 9 bolnikov obolelo za pegastim legarjem.

Ljubljana.

— Občni zbor »Društva konceptnih uradnikov politične uprave v Sloveniji« se bo vršil dne 13. aprila 1924 ob pol 10. uri dopoldne v knjižnični dvorani palače pokrajinske uprave v Ljubljani. Na polnoštevilno udeležbo vabi odbor.

— Modna revija v opernem gledališču. V letošnji spomladanski seziji nastopi uprava našega vselesnega z noviteto, modno revijo, ki se bo vršila prvokrat v Jugoslaviji dne 11. in 14. aprila t. l. Modna revija bo tudi vsebinsko zelo bogata, vsaj nastopijo v pevskih, koncertnih in baletnih točkah naši najboljši pevci in igralci. Režijo vodi gospod Šest. Vse bo zaokroženo z igro v treh dejanjih s sodelovanjem orkestra. Toileta, danska in moška, čevlji, perlo, skratka vse se bo predvajalo v igri potom naših najboljših igralcev, katerih imena jamčijo, da se bo vse predvajalo res prvovrstno s kretnjami sakona. Sodelujejo naše najsvetše tvrdke kot: Elte, Simkovec, Šarc, Mayer, Hamann, Maček, Rojina, Pučnik, Kozina, Peter, Schwab, Götzl, Pekolj, Trebar, Szantner, Pernel, Feticch-Frankheim, Osrednji zaved, Kenda, Krisper, Kostevc in drugi z nad 30 damskimi in 10 moškimi modeli. Imena tvrdki jamčijo za najlepše stvari. Opozorjamo vse dame in gospe, da počakajo z nakupom spomladanske toilete na modno revijo. Lože se začasno še rezervirajo v sejnem kabinetu uradu, predprodaja vsotopne se bo vršila pri dnevnih blagajni gledališča in se že dneve pravočasno objavi.

— Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane izkazuje od 16. do 22. marca to-le statistiko: umrlo je 21 oseb, med temi 6 tujcev, rodilo se je 33 otrok, 14 moškega in 19 ženskega spola. Izmed nalezljivih bolezni je naznanjenih 5 slučajev davice, 1 slučaj griže in dušične kašlja.

— Umrli so v Ljubljani: Dne 21. marca: Ciril Pekalj, kočarjev sin, 9 mesecev. — Dne 22. marca: Fran Medvedček, posestnik sin, 8 dni. — Dne 23. marca: Marija Pencur, rudar, 42 let. — Marija Tanček, delavčeva žena, 33 let. — Dne 24. marca: Tezija Lustek, novorojena hči policijskega agenta. — Ivana Rubčić, služkinja, 30 let. — Fran Škof, tobakni delovodja v p. gostinčar in posestnik, 73 let. — Dne 25. marca: S. Amatić Vincencija Kocjančič, usmiljenka, 41 let. — Barbara Zupanc, gostačka, 65 let.

— Velika poverba. Albert Reiser, stanujoč na Gosposveti, čisti se bil zastopnik lesne industrijske svrhe Molino-Buencerehli v Rimu. Reiser je poveril svoji tvrdki 38 tisoč 352 lir. Na to poverbo je pa prišla tvrdka šele na sled, ko je Reiser poskusil tvrdko ogrožati za nadaljnjih 200.000 lir. Reiserja, ki je pobegnil iz Ljubljane, zasleduje policija.

— Tatvine v Ljubljani. Na Tržaški cesti je bilo vlomljeno v sobo gostilničarja Viktorja Blzjaka in ukradena lična srebrna košarica, vredna 500 Din. — Pred kavarno »Zvezda« v Šelenburgovi ulici je bil ukraden Leni Podbevškovi iz Stožic rjav zavoj, v katerem je imela 2 kosa blaga v vrednosti 600 Din. — Med nekim pretopom na Glincah je bila ukradena pleskarju Avgustu Berniku rjava usnjata linstina, v kateri je imel 300 Din denarjev. — Na Privozu je vlomil neznan prijatelj kološki v barako tovarnarja Henrika Franzelna in je ukradel 9 kološki in enega petelina v vrednosti 650 Din. — Iz pisarne ing. Duklića je bila delavcu Milanu Simiču ukradena srebrna ura. — Bivša pomivalka v hotelu »Slon« Brigita Prašnikarjeva je ukradla na glavnem kolodvoru trgovcu Vekoslavju Jesensku kovčec, v katerem je imel nekaj oblake in blaga, v skupni vrednosti čez 4000 Din.

— Nasilni vasovalec. Pred par dnevi so prišli okrog polnoči v barako v Sp. Šiški trije moški in so začeli trkati na vrata stanovanja Rozalije Pipan in Ivane Geiger. Vpili so, da hočejo govoriti z Marico in z Drago. Ko sta jim stanovalki povedali, da omenjeni dve ne stanujeta več pri njih, so začeli vasovalci razsajati, groziti in zaletavati se v vrata, da bi jih s silo odprli. Preplašeni ženski ste skočili v nočnih oblačkih skozi okno na cesto in leteli po stražnika. Rogovileži so izginili, še predno je prišel stražnik. Kot osumljenca so aretirali Pavla in Andreja Kovača, tretjemu pa so že tudi na sledu.

— Policijske ovadbe. Včeraj so bile prijavljene te-le ovadbe: 3 radi tatvine, 1 radi tepeža, 5 radi cestno policijskega reda, 1 radi pasjega kontumaca, 1 radi goljufije in 1 radi suma prostitucije.

Maribor.

— Smetanova proslava. V proslavo češkoslovaškega glasbenika Smetane prideri jugoslovanska-češkoslovaška Liga več uprizoritev. Prvo točko te proslave bo tvorila v soboto uprizoritev Smetanove »Prodane neveste«. Pri tej uprizoritvi gostuje g. Križaj iz Zagreba.

— Predavanje. V ponedeljek dne 31. t. m. ob 8. uri zvečer predava v ljudski univerzi g. Božidar Borko o Wilsonu.

— Smrtna kosa. Včeraj je umrl v Mariboru 20letni natak Albert Kokl.

— Živinski sejem. Na živinski sejem dne 24. t. m. je bilo prignanih 158 volov, 324 krav in 3 teleta. Kupčija je bila precej živahna.

— Prišlo Novo mesto do nove gimnazije in do ženske bolnice. Med vojno je s svojim ugledom tudi obvaroval mobilizacije župniške zvonove ter deloma tudi bakreno stolno streho. Vse mesto obžaluje njegovo izgubo. Raz magistrat plapla črna zastava. — Truplo je v popolnem ornatu razpostavljeno, začasno v pokojnikovi zasebni kapelici in sicer do četrtka, ko se prenese v župno cerkev. Pogreb se bo vršil v petek dopoldne z velikimi svečanostmi.

— Umrli je mati uglednega trgovca Picka gospa Karolina Picck, roj. Pauser. — Poročil se je odvetniški koncipient dr. Lavrič z gđ. Pavlo Košakovo. Cestitamo! — Vreme je postalo slednjič čisto južno. Med pomolnim dežjem in solncem se sneg vidoma taja in krka je že vsa rujava ter že močno prestopa bregove. Žito na polju je močno pogrnito.

— Strašen zločin. V ponedeljek zjutraj so našli v Krovnem blizu Smarjskih toplic 24letnega zelo imovitega posestnika Ramuta ml. in njegovo ženo Marijo, ki je bila par dni pred porodom, mrtva. Nesrečnega Ramuta so našli v krvi pred podom, dočim je njegova žena ležala v sami srcaji z razbitim obrazom na sobnem pragu. Oba sta bila mrtva. Sodi se, da se je izvršil roparski umor, ker je bil mladi Ramut oropan vsega »enarja«. Zdravniška komisija je obducirala trupla nesrečnikov v mrtvašnici v Beli cerkvi. Zandermerija zasleduje zločinec in je kot osumljenec aretirala več pokojnikovih sorodnikov.

— Pazite na otroke! Pri Drenikovih v Prečni imajo malo prismuknjena pastirja, siroto brez staršev. S pipcem v roki je prisilil Pavličevega fantka, da je miroval celo uro pred njim in molčal ter trpel, da mu je on na telesu rezal celo obleko. Za nekim drugim počkem je tekel z odprtim pipcem, češ, naj ga počaka, da ga ne bo sunil dostil, le toliko, da bo kri tekla. Županstvo naj bi se zanimalo za to!

Primorske vesti.

— Slovanski volilni shodi na Primorskem. Narodni voditelji na Primorskem nemurno delujejo. V nedeljo sta se vršila volilna shoda v Zgoniku in v Nabrežini. V Zgoniku je pred številno množico domačinov in okoliških kmetov govoril podpredsednik tržaškega političnega društva g. dr. Čok. V lepih besedah je zborovalcem obrazložil pomen volitev in volilno postopanje. Dokazal je zborovalcem, da je dolžnost Slovencev, da glasujejo za svojo listo in poslani stališče Slovencev napram drugim strankam, osobito pa napram fašizmu. Shoda sta se udeležila tudi dva kamijona fašistov iz Trsta. — Lepo je uspel tudi shod v Nabrežini. Kot govornika sta nastopila g. dr. Slavik in dr.

Gospodarstvo.

PORAZ NEMŠKIH ŠPEKULANTOV. ZMAGA FRANCOŠKEGA FRANKA.

Dvakrat že je bil francoski frank silen boj za svojo eksistenco in obkrot se je častno izkazal. Pred letom dni so skušali Nemci vreči frank, kakor so strmoglavili svojo marko, da zavlačujejo reparacijska izplačila. Peščica denarnih mogotcev, industrialcev in bankirjev, je zadostovala, da je izropala svoje sodržavljane, ves nemški srednji stan. Pri vsej svoji inteligenci Nemci vsled svojega šovinizma niso spregledali, da služi ves narod za lutke nekaterim bogatašem, da ga ti še lažje izropajo. Toda ta peščica nemških denarnih mogotcev je dobro vedela, zlasti šč, ko je bil njen prvi napad na frank odbit lepo in brez težav, da frank sama ne more do živega. Zato si je poiskala zaveznikov, ki jih je tudi našla. Na vsa svetovna denarna tržišča so vodile zveze nemških bank in ves ta aparat je imel samo eno nalogo: vreči, uničiti francoski frank in na ta način onemogočiti zasedbo Poruhija.

Ko se je pričela druga, najhujša ofenziva proti franku, je naš list opisal nekatere najzlobnejše mahinacije Nemcev in njihovih zaveznikov proti franku. Nemško časopisje je razširjalo lažnjive in pretirane vesti o gospodarskem položaju v Franciji in povsod povdarjalo, da je frank izgubljen.

Prvi naval te silne ofenzive proti franku, katere središče je bil Amsterdam, ni dosegel zaželjenega uspeha. Že tedaj je naš list povdarjal, da Francoz vse preveč zaupa svoji domovini in svoji valuti, da bi ga vstrašil tak napad. Dasiravno je frank nazadoval radi pritiska mednarodne špekulacije pod vodstvom Nemcev, vendar to ni povzročilo panike med francoskim prebivalstvom. Šele kasneje, ko se je frank že nevarno pogrezal, se je polastil nemir tudi francoskega prebivalstva. Če bi ne bilo v Francozih tako globoko ukoreninjeno zaupanje do svoje domovine, bi bili tisti trenutki usodopolni. Tako pa so vladne obrambne odredbe dosegle svoj cilj: razburjenje se je poglelo, položaj se je začel jasneti. Nena doma pa se je polastilo razburjenje nasprotnega tabora: Francija je dobila zaveznike in je pričela v leglu špekulacije proti franku, v Amsterdamu s protiofenzivo, ki se je razširila na vsa važna svetovna denarna tržišča. Gospodarski položaj Francije, o katerem so poprej Nemci tako gostobesedno zatrjevali, da je obupen, je postal naenkrat — naravnost zavirljiv. Špekulanti, ki so izvršili ogromne nekrute terminske prodaje franka, so stali naenkrat pred dejstvom: frank raste! Pozabili so tedaj na »obupni« gospodarski položaj Francije in se hiteli z mrlično naglico pokrivati. Izguba, ki so jih utrpeli pri tem, so ogromne. Nekatera banke so zaigrale toliko, da stoje pred polomom. Tako si je mogoče razlagati ponovne napade nemškega in ostalega Francozom sovražnega časopisja, da z zadnjimi silami omaja zaupanje v frank. Toda vse to so samo onemogli streljaji pojemajočega: vsake bilke se oprina, pa vse skupaj nič ne pomaga.

Mednarodna, zlasti nemška špekulacija je zopet enkrat odnesla krvave glave od franka. Sedanjí poraz je tako strašen, da posledic še ni mogoče pregledati. Izgube nemške banke Mendelsohn cenijo na 40 milijonov zlatih mark, nemške banke Bleichröden pa na 100 milijonov zlatih mark. Tudi položaj Hugo Stinnesa je baje hudo omajan. Iz tega si moremo tudi nekoliko predstavljati, s kako ogromnimi sredstvi je delala špekulacija.

Eni najzvestejših nemških zaveznikov v boju proti francoskemu franku so bili tudi Avstrijci. Dunaj je naravnost tekmoval z Nemci v baisse s frankom. Zato pa so dobile dunajske banke tudi pošteno po prstih: izgube dunajskih bank radi špekulacije proti franku cenijo na 80 milijonov dolarjev. Številka sicer ni natančna, vendar veliko drugačna ni. Da so bile dunajske izgube res ogromne, dokazuje baisse efektov na dunajski borzi, kjer padajo tudi papirji prvovrstnih podjetij. Vse sluti, da so prizadeta tudi najmočnejša podjetja v taki meri, da se je bati polomov. Zato izgubljajo papirji vrednost. Težko verjetno je, da bi si Dunaj od tega poraza zopet kmalu opomogel in je pričakovati, da je dunajska borza s tem porazom izgubila svoj gospodolji položaj v Srednji Evropi.

Frank je zmagal. Premaganci — nemški in avstrijski špekulanti in njihovi pomočniki tvegajo zadnje ostanke svoje imovine, da izležejo iz jame, ki so jo kopali franku. Toda ta jama se že podira in podkopuje one, ki so jo kopali. In tako je prav.

× Bolgarska koruza na račun reparacij. Vlada je sklenila prodati koruzo, ki jo dobi od Bolgarije na račun reparacij, v Bosni in Hercegovini. Vrednost te koruze cenijo na 75 milijonov dinarjev (3.586.000 zlatih frankov). S tem prodajami namerava vlada izpodbiti konkurenco ameriškega žita.

× Obtok bankovcev v Nemčiji dne 15. marca je bil za 300 milijonov večji od prejšnjega in je znašal 613,2 triliiona mark.

OBČNI ZBOR ELEKTRIČNE ZADRUGE V SPODNJI ŠIŠKI.

Iz Spodnje Šiške se nam poroča:

Na praznik dne 25. t. m. se je vršil v Šiški šoli redni občni zbor Električne zadruga v Sp. Šiški. Zborovanje je bilo nad vse zanimivo in »harno. Zadnji koticček zborovalne sobe je bil napolnjen z zadrugniki. Ob pol 10. je zadrugni podpredsednik g. Cerman otvoril občni zbor ter podal poročilo načelstva za dobo enega meseca. Za ostalo dobo je poročal odstopil predsednik g. Bajželj. Njegova izjavljanja so povzročila ostre ugovore in prerekanja tako, da je predsednik obnega zboru le s težavo obdržal red. Tajnik g. Sajovic je običajnemu tajniškemu poročilu sploh odpovedal. Poročila bajželjina, predsednika nadzorstva in zadrugnega revizorja so bila stvarna in mirna. Pri na to stedeči debati so prišle na dan razne nerednosti. V velikem neredu je bilo knjigovodstvo. Več plačanih računov sploh ni bilo knjiženih. Ni se vodila nobena evidenca o razprodanih in nepajanih žarnicah. Trdilo se je, da je žarnic v vrednosti za K 24.000.— izginilo, ne da bi se v delo kam. Nekaterim članom se je zaračunal tok dražje kakor drugim. Zlasti se je očitalo, da se v svojevoljni in pristranski postopajo pri lastni uporabi električnega toka in da se je na svojo roko oddajalo t. k. nečlanom, medtem ko je načelstvo odklonilo prošnje članov, ker je bilo že itak preveč toka izrabljenege. Ker se del članov načelstva in nadzorstva s postopanjem predsednika g. Bajželja ni strinjalo, je prišlo v načelstvu samem do spora, ki je imel za posledico, da se v pri neki seji izrekla g. Bajžlju nezaupnica. Pri razpravi o tej nezaupnici in o glasovanju o njej, je večina obnega zboru glasovala za nezaupnico in s tem potrdila popolnoma korektno postopanje opozicije, ki si je nadelo nalogo, da v zadevi zadrugo red. Pri na to sledišči vlivih v nadzorstvo so bili zopet voljeni vsi bivši člani, razen g. Bonaca, ki je vsled zaposlenosti odstopil. Na njegovo mesto je bil na novo voljen gosp. Hiter, višji kontrolor Mestne hranilnice. Občni zbor je sklenil, da ostane načelstvo po odstopu g. Bajželja isto do izrednega obnega zboru, ki se bo radi sprejetja pravil v najkrajšem času vršil.

Tržna poročila.

ZITO.

Budimpešta, 24. marca. (V tisočih madž. kron.) Pšenica 328—342, rž 280 do 285, ječmen za krmo 290—310, za pivovarje 340—370, koruza 255—260, oves 240 do 270, otrobi 195—200, lucerna 8,5—9.

ŽIVINA.

Budimpešta, 24. marca. (V tisočih madž. kron.) Voli 11,5—15,2, bikji 9,3—12,3, bivoli 8—11,5, krave 7,8—13,5, drobnica 5,8—7,5, junci 7,5—11,5, svinje debele 23,5—25, srednje 24—25,4, lahke 22—23.

Maribor, 24. marca. Na živinski sejemni so priznali 6 konjev, 9 bikov, 158 volov, 324 krav in 3 teleta skupaj tedaj 500 komadov. Sejm je bil tokrat zelo živahen in izvanredno dobro obiskan. Cene so bile za kg žive teže sledeče: debeli volji po 12,75 do 15 dinarjev, poldebeli volji 10 do 12, plemski volji 9 do 10, bikji za klanje 9 do 12, glavne krave, debele 12 do 12,50, plemenske krave 10,50 do 11,50, krave za klobasarje 8 do 10, molzne krave 10 do 12,50, breje krave 10 do 12,50, mlada živina 11,75 do 12. Cene mesu so bile sledeče: Volovsko meso I. vrste za kg 25 do 27 dinarjev, II. vrsta 22 do 24, meso od bikov, krav telic 19 do 20, teleče meso I. vrste 30, II. vrste 26, svinjsko meso, sveže 30 do 40 dinarjev. — Na svinjski sejem dne 21. marca se je prrijalo 205 svinj in 3 koze. Cene so bile sledeče: za male prašiče 5 do 6 tednov stare 200—250 Din, 7—9 tednov stare 275—300 Din, 3—4 mesece stare 500—650 Din, 5—7 mesecev stare 1050—1150 Din, 8—10 mesecev stare 1325—1550 Din, za eno leto stare 1750—2500 Din komad; za 1 kg žive teže 25—28,75 Din. Koze, komad 200 do 250 Din.

× Konferenca producentov žganja. Na inicitivno trgovske in obrtniške zbornice v Osijeku se bo vršila v kratkem v Beogradu konferenca producentov žganja v naši državi, katere se bodo udeležile vse zbornice v naši državi. Konferenca bo protestirala proti zakonu o proizvanju žganja.

Lastnik:

Konzorcij »Narodnega Dnevnika«.
Glavni in odgovorni urednik:
Zeleznikar Aleksander.
Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

KINO „IDEAL“

predvaja
v četrtek 27., petek 28.,
soboto 29.
in nedeljo 30. t. m.
neprekosljivo senzacija
POD DVEMA ZASTAVAMA

kolosalna drama v 6 dejanjih
v glavni vlogi
PRISCILLA DEAN.
Krasni posnetki iz bojev francoskih
kolonistov proti Arabcem.
OSVETA LJUBEZEN. ŽRTEV

Prednaznanilo.

VAVEDUMA
(ČLOVEK OPICA).

KINO LUBLJANSKI DVOR

četrtek 27. marca. Petek 28. marca. Sobota 29. marca.

FERN ANDRA v njeni najboljši drami
sezije 1923/24.
Kadar žena ljubi.

Nravstvena drama v 6 dej. v gl. vl. Fern Andra, Ilka Gröling, Carola Tvelle, Grof Salm, Julius Falkenstein, Hans Junkermann, Albert Steiner, Ferdinand v. Alten. Režija: F. Koebner.

Predstave se vrše ob: 3., 1/2 5., 1/4 8. in 9. uri.

— Nalezljive bolezni. O stanju nalezljivih bolezni objavlja mestni fizikat za okolišne mestne občine v času od 16. do 22. t. m. nastopno poročilo: Skratlaca; prejšnji 4; ošpice; prejšnji 1; ozdravljen 1; šen; prejšnji 1, nov 1, ozdravljen 1, ostane 1.

— Ponovna lictacija. V ponedeljek dne 31. t. m. dopoldne se vrši v Dravski vojašnici ponovna dražba vojaških skladišč v Einspelerjevi ulici št. 7.

Celje.

— Mestno gledališče. Na praznik popoldne se je sedmici vprizorila zabavna opereta »Mamzelle Nitouche«, katera je tudi to pot napolnila gledališče do zadnjega kotička. V tej sezoni se namerava vprizoriti še ena opereta in sicer »Pri treh mladenkah«.

— Glasbena Matica v Celju. Jevlja, da je uknila svoje koncerte, delovanje. Koncerti Glasbene Matice so se namreč vršili v mali dvorani »Uniona«, kjer bi se imela vršiti tudi koncertna matineja minulo nedeljo. Ob tej priliki so se pričele širiti po mestu govoric, da prireja Matica svoje koncerte v »Unionu« radi antipatije proti Narodnemu domu itd. Ker pa te govoric niso resnične, je Matica odpovedala zadnje koncertno matinejo v znak protesta proti tem govoricam, kakor tudi uknila svoje koncertno delovanje za toliko časa, dokler se to vprašanje ne razčisti.

— Se ena banka v Celju. Kakor čujemo, otvoril prihodnjih dneh ljubljanska klerikalna Gospodarska banka v Celju v Aleksandrovi ulici svoje podružnico v prostorih, kjer se je doslej nahajala trgovina Rožič. Lokali se že v ta namen priprejajo. Tako bodo v Aleksandrovi ulici na desni strani tri banke kar po vrsti.

Novo mesto.

— Inultrani proš g. dr. Sebastijan Elbert je po dolgem bolehanju v torek popoldne v 65. letu starosti mirno izdihnil. Ceravno po rodu Nemec, se kot tak ni nikdar ekspoziral in je bil pri vseh tukašnjih krogih zelo priljubljen in visoko spoštovan. Bil je eden onih redkih duhovnikov, ki se ni brigal za politiko in je bil pošten ter odkrit vse življenje. Rojen je bil l. 1859 v Deidersheimu, Reimpfalz v Nemčiji. Že v pokojnikovih otroških letih se je prejel njegov oče, ki je bil slaščičar, v Ljubljano, in tam je absolviral mladi Sebastijan gimnazijo, Mahrovo šolo ter bogoslovje. V Gradcu je bil promoviran za doktorja prava in bogoslovja. Kot kaplan je služboval v Škofji Loki, kasneje je bil več let stolni kanonik v Ljubljani in l. 1898 je postal inultrani proš novoomeški. Za Novo mesto je storil mnogo dobrega. Ni nemala njegova zasluga, da je

Čok. Zborovanja se je udeležil nad 300 volilcev. Dr. Slavik je razložil volilno postopanje in apeliral na dolžnost slovaških volilcev, da oddajo svoje glasove za slovaško listo. Na tem shodu je govoril tudi fašist Scopi, ki je opozarjal volilce, da se imajo za miren potek volilnega gibanja zahvaliti samo fašistom. — Tudi v tašni listi se je vršilo več dobro uspešnih volilnih shodov, ki dokazujejo, da je istrsko ljudstvo kljub grožnjam in vabam še vedno trdno

— Predavanje o jetiki v Tolminu. V nedeljo popoldne je priredilo Društvo Rdečega križa zanimivo ljudsko predavanje v Tolminu. Predaval je tamošnji zdravnik dr. Serjun o pobijanji jetike. Obenem je filmsko prikazoval strašne posledice te zavratne bolezni. Predavanja se je udeležilo vse polno domačinov.

Iz raznih krajev.

— Berač — ubijalec? Pred kratkim smo poročali o zagonetnem umoru neke žene, katero so našli v Brdu pri Kamniku. Truplo umorjenke je ležalo v tamošnji mrtvašnici do 25. t. m. K temu umoru smo dobili včeraj s Posavja naslednje pojasnilo: Pred nekaj tedni je prosičlji po posavskih vaseh mož, ki je zatrjeval, da je doma izpod Limbarske gore. Hodil je od hiše do hiše ter vzbujal povsod splošno sočutje. Kieče je molil duhovne molitve za zdravlje in sredo dobrotnikov. In tako je prišel tudi v Savlje ter se ustavil pri »Katernikovih«. Poznal je to hišo že od poprej in gostoljubnost gospodinjice ki je bila vdova, mu je bila dobro znana. Ob priliki zadnjega »obiska« so ga prenočili. Gospodinja je berača duša razodela, da njena živina zadnji čas boleha, a vzroka te nesreče ni poznala. Berač se je nato odpravil v hlev. Kmalu pa se je vrnil držec v rokah nekake kosti. Z važnim obrazom je ženi dejal, da je njen pokojni mož kriv živinske bolezni. Svetoval ji je, naj mu da eno obleko od umrlega moža in pa 10.000 kron. Zraven tega naj si izposodi še drugih 10.000 kron, pa bosta šla k nekemu pobožnemu duhovniku, ki bo denar blagoslovil, nakar bosta dala za sv. maše, da se pomiri duša rajnega moža. Katernikova se je dala zapeljati in storila vse, kar ji je pobožni berač nasvetoval. Ošla sta. Blizu Brda pa je berač izvelkel malo sekirico in z njo udaril ženo 4 krat po glavi. Vsi udarci so bili smrtni. Ko je pobral svoji žrtvi ves denar, je neznan kam izginil. Truplo umorjene žene so našli tamošnji ljudje in ga odnesli v mrtvašnico. — Sin pokojne je bil v skrbah za svojo mater ter jo je šel iskat. Med tem je zvedel za neznan umorjenko na Brdu ter v njej spoznal svojo mater. Sel je z orožniki, ki pridno zasledujejo podlimbarskega berača.

Izpred sodišča.

SPOŠTUI SOLO!

Posestnik France Naglič v Zirla so je razhudil nad tamošnjim učitelstvom in je nekoč, ko mu je učiteljica zopet sina zaprla, šel v šolo, pozval sina, da naj gre domov in je končno učiteljico, vodjo šole in kaplana prav pošteno ozmerjal in opsoval ter očital, da nič ne delajo, ampak samo otroke zapirajo. Naglič se je zagovarjal, da ni bil pijan, ampak jezen, in sicer zato, ker je bil uverjen, da kaplan in učiteljice njegovega sina šikanirajo in zapirajo, ker je nasprotnega političnega prepričanja. Tudi je bil dečko v šoli že tako tepen, da bi bil lahko kaplana ovadil, češar pa ni storil. Obsojen je bil Naglič na 1 mesec zapora.

DVA RAZGRAJAJA.

Dne 15. dec. sta se v Smartnem pod Šmarno goro fanta Nace Krt in pa Miha je še pošteno napila, nakar sta začela razgrajati. Ko je prišel orožnik, se je Krt pre-

vidno umaknil. Ješe pa je postal kot divji. Zmerjal je na vse pretege, grozil orožnikom in župniku. Vrgel se je končno na tla in so ga morali končno zvezati in odpeljati z vozom. Grozil je, da bo še danes tekla kri kot Sava in bodo klobase iz njili delali. Ješe, ki je znan kot nevaren pretepač, se je zagovarjal s pljanostjo, kar mu pa ni dosti pomagalo. Svojo hudo ježo bo hladil en mesec v zaporu.

TATINSKA PASTIRJA.

Na planini pod Stožcem sta ukradla mlada pastirka Rud. Cotman od Trzina in Lojze Benedičič iz Jesenic posestniku Jožetu Primožiču 350 Din vredno ovco, jo zaklala in jedla, dokler se jima ni meso pokvarilo. Zraven sta pekla krompir, katerega sta ukradla posestniku Urši Zaplotnikovi. Dečka sta se zagovarjala, da sta delala celo leto v gošči, pa nista dobila od gospodarja nobenega denarja in si nista mogla drugače pomagati. Obsojena sta bila vsak na 3 mesece ječe in bosta morala povrniti škodo.

§ 104.

Nekoga večera sta kontrolirala Ptujska stražnitska Bene in Škrbine pri gostilničarju Koštomaju in našla 95 memfis cigarete in 8 zavojčkov »Solo« užgalice, kar sta zaplenila. Gostilničar Koštomaj, ki pri zaplenbi ni bil navzoč, je šel drugi dan na carinarstvo in je prošil, da bi mu vrnil cigarete, ker mu jih je podaril njegov prijatelj Horvat. Koštomaj zaplenjenih predmetov ni dobil nazaj. Zato se je Koštomaj nad finančnimi stražniki razburil in dejal, da so mu v njegovi odsotnosti ukradli cigarete. Koštomaj je bil za te besede pred mariborskim okrajnim sodiščem po § 104 srb. kaz. zakona, dne 24. t. m. obsojen na 300 Din denarne kazni, oziroma na tri dni zapora.

V Tišlerjevi gostilni se je razhudil neki klobočar, ker so ga hoteli odsloviti. Ko so poklicali stražnika je nahrulil tudi tega z ne baš izbranimi izrazi. Zagovarjal se je mož, on za to, kar dela v pijanosti, prav nič ne ve. Padel je nekoč iz stopca in se je precej poškoval; v opazovalnici ali norišnici do sedaj še ni bil, pač pa mu vino

res zelo škoduje in ga spravi ob zavest. Rad bi tega je bil moč zaenkrat osvoječen. — Ob priški priložnosti izpraznitve stanovanja je čital neki France Tomašič, delavec doma iz Bučke, izvršujočemu uradnemu uslužbencu, da je vzel nekaj perila in ga ni popisal. Obsojen je bil radi te nepreviđenosti na 3 dni zapora. — Drag »špas« si je dovolil neki F. Z. iz Kompolja, seveda ne zato, da bi hotel priti ravno pred sodišče, marveč iz razposajenosti ali pa kot je trdil sam, v zmoti, ker je zamenjal-osebe. Bilo je koncem januarja zvečer in precej megleno. V bližini Franciškanega mostu je srečal v družbi tovarišev stražnika. Stopil je par korakov za njim in ga vprašal, če se lahko vpriti njega oddahne — namreč tako, da se čutilo nečube posledice v nosu — in to tudi storil. Za ta »špas« je bil obsojen na 300 Din globe, mora plačati stroške in pa 50 Din takse za sodbo.

NOVI ZVONOVI.

Posestnik Jakob Zumer pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je pobiral denar za nove zvonove. Zasebnica Ivana Drvin-

šček mu je dala v ta namen 800 kron. Pri obratstvu je Zumer trdil, da mu je Drvinškova izročila 800 kron, med tem pa je ona rekla, da mu je dala 800 goldinarjev, nakar je Zumer zavrnil z besedami: »Dala si mi 800 posilij...« Zato ga je Drvinškova tožila, toda sodišče je Zumerja v prvi instanci oprostilo, v drugi instanci pa je bil obsojen na globo 250.— Din, oz. na tri dni zapora.

NE VIDI DOBRO.

Ivan Muršič, posestnikov sin v Presnici pri Ptujju je bil obsojen pri okr. sodišču v Ptujju na teden dni zapora, ker ga je ovadil graščinski čuvar, da je 14. novembra lanskega leta ukradel iz graščinskega gozda bukovo drevo. Muršič se je proti obsodbi pritožil in je pri vzklidni razpravi trdil, da on ni ukradel onega drevesa. Graščinski čuvar, da dobro ne vidi, kar je potrdila tudi njegova mati. Razprava je bila preložena, da se zdravniško ugotovi, ako je ta trditev resnična.

Henry Murger
La Bohème.
Prizori iz življenja ciganov.
(Nadaljevanje.)

Plemenita ali neplemenita, vedno ste lepa; in spoznal sem vas, ko ste oni večer šli hitrih korakov in z elegantnimi čevljički po cesti mimo mene ter z orokovičeno roko pomagali vetru, privzdigovati rob svoje nove obleke, nekoliko zato, da bi se ne umazal, še bolj pa zato, da bi se videlo vezeno spodnje krilo in prozorne nogavice. Na glavi ste imeli klobuk čudovitega sloga in videti je bilo, da ste v veliki zadregi radi pajčolana iz dragocenih šipk, ki je plapolal na tem dragocenem klobuku. Zares huda zagata! Šlo je namreč za to, kaj je boljše in koristnejše vaši nečimurnosti, nositi pajčolan spuščeni ali privhani. Če bi ga bili nosili spuščena, bi bili v nevarnosti, da vas ne bodo spoznali oni vaši prijatelji, ki bi nas bili utegnili srečati in ki bi bili šli gotovo desetkrat mimo vas, ne da bi bili slutili, da tiči v tej bogati obleki gospodična Mimi. Če bi pa bili nosili pajčolan privhani, bi bil on v nevarnosti, da ga ne bodo videli, čemu bi ga potem imeli? To težavo ste duhovito premagali, izmenoma na vsakih deset korakov spuščajoč in dvigajoč to čudovito tkanino, izdelano brez dvoma v oni deželji pajkov, ki ji je ime Flandrija, in ki je sama stala več kot vse vaše prejšnje obleke... O, Mimi!... Oprostite... o gospa grofica! Prav sem imel, vidite, ko sem vam pravil: Potrpljenje, ne obupajte; bodočnost je polna kašmirskih šalov, brilantov, galantnih večerov itd. Niste mi hoteli verjeti, nevernica! No, moje prerokovanje se je vendar izpolnilo in upam, da veljam toliko kot vaš Orakelj za dame, mali čarovnik v osemnajsterki, ki ste ga bili kupili za pet grošev pri starinarju na Novem mestu in ki ste ga z

večnim izpraševanjem mučili. Še enkrat, ali nisem imel prav v svojih prerokbah in ali bi mi sedaj verjeli, če bi vam rekli, da niste še končali svoje poti? Če bi vam rekli, da se slišim, če napnem ušesa, kako se v globočini vaše bodočnosti javlja topot in hrzanje konj, vpreženih v modro kočijo, ki jo vodi napudran voznik, ki odpira pred vami vrata, rekoč: »Kam gredo, madame?« Vi bi ne verjeli, če bi vam tudi rekli, da boste pozneje... oh, čim pozneje, moj Bog, ko boste dosegli cilj čistihlepija, ki ste ga tako dolgo gojili, da boste imeli kuhinjo v Bellevilleu ali v Batignollesu in da vam bodo dvorili stari vojaški in upokojeni Céladoni, ki bodo hodili k vam na skrivnem igrat landsknehta in baccarat? Toda preden boste prišli v to dobo, ko se bo sonce vaše mladosti že nagnilo, verjemite mi, boste porabili še mnogo vatlov svile in žameta; brez dvoma se bo mnogo dediščin stopilo v topilniku vaših muh; zvenelo bo še veliko cvetlic na vašem čelu, veliko cvetlic pod vašimi nogami; velikokrat boste še menjali grb. Videli bomo zaporedoma blesteti na vašem čelu niz biserov baronice, krono grofice in biserni diadem markize; deviza vam bo: Nestalnost in znali boste, kot se vam bo zazdelo ali kot bo potreba, zadovoljiti vsakega po vrsti ali celo vse obenem, vse one številne oboževalce, ki bodo stali v vrsti v predstvi vašega srca, kot stoje v vrsti pred vrati gledališča, kjer se igra privlačna igra. Pojdite torej, pojdite naprej, oprostite svojega duha spominov, ki jih mora nadomestiti čistihlepije; naprej, cesta je lepa in želimo, da bi bila dolgo časa prijetna vašim nogam; posebno pa želimo, da bi vse ta kras, vse te lepe obleke ne postale prezgodaj mrtvaški prt, v katerega vam bodo zavili veselost.

Tako je govoril slikar Marcel mladi gospodični Mimi, ki jo je srečal tri ali štiri dni po njeni drugi ločitvi od pesnika Rudolfa. Čeprav se je trudil, da bi ublažil norčevanje, s katerim je posejal svoje prerokovanje, se gospodična Mimi ni

dala izpeljati za nos po lepih Marcelovih besedah in je popolnoma razumela, da se je v majhnem spoštovanju, ki ga je imel do njenega novega naslova, čez mero norčeval iz nje.

»Zlobni ste z menoj, Marcel,« je rekla gospodična Mimi, »to je slabo; bila sem z vami vedno zelo dobra deklica, ko sem bila Rudolfova ljubica; a če sem ga zapustila, je na vse zadnje njegova krivda. On me je skoraj brez odloga odslovil; in poleg tega, kako je ravnal z menoj zadnje dni, ki sem jih preživela z njim? Bila sem zelo nesrečna. Vi tega ne veste, kašen človek je bil ta Rudolf: značaj, zmes iz jeze in ljubosumnja, ki me je v koščkih moril. Ljubil me je, dobro vem, toda njegova ljubezen je bila nevarna kot strelno orožje; in kakšno življenje sem živela petnajst mesecev! Oh, vidite, Marcel, nočem se delati boljšo kot sem, toda zelo sem trpela z Rudolfom, sicer pa tudi sami to veste. Nisem ga zapustila radi revščine, ne, zagotavljam vas, na to sem bila že prej navajena; in potem, povem vam še enkrat, on me je odslovil. Hodil je z obema nogama po moji samozavesti; rekel mi je, da nimam srca, če ostanem pri njem; rekel mi je, da me ne ljubi več, da si moram poiskati drugega ljubimca; šel je celo tako daleč, da mi je pokazal na mladega človeka, ki mi je dvoril, in tako je bil sam s svojim pozivanjem vez med menoj in tem mladim človekom. Živela sem z njim kakor iz jeze tako iz revščine, kajti ljubila ga nisem; vi to dobro veste, nimam rada tako mladih ljudi, ker so dolgočasni in sentimentalni kot harmonika. Slednjič, kar je storjeno, je storjeno in jaz ne obžalujem in storila bi isto, če bi bilo treba še enkrat storiti. Ko me sedaj Rudolf nima več pri sebi in ve, da sem srečna z drugim, je besen in zelo nesrečen; povedal mi je nekoč, ki ga je srečal te dni; imel je rdeče oči. Temu se ne čudim, bila sem prepričana, da bo tako, in da bo letal za menoj; toda lahko mu poveste, da bo zastoj zglubjal čas in da je topot stvar popolnoma resna in da je vse

končano. Je že dolgo, kar ste ga videli, Marcel, in ali je res, da se je močno izpremenil?« je z drugačnim naglasom vprašala Mimi.

»Res se je zelo izpremenil,« je odgovoril Marcel. »Zelo izpremenil.«

»Žalosten je, to je gotovo; toda kaj naj napravim? Tem slabše zanj; tako je hotel; stvar se je slednjič morala končati. Tolažite ga vi!«

»O, o!« je mirno rekel Marcel; »glavno je že storjeno. Ne vznemirjajte se, Mimi!«

»Ne govorite resnice, moj dragi,« je povzela Mimi in se nekoliko ironično namrdnila: Rudolf se ne bo tako hitro potolažil; če bi vedeli, v kakem stanju sem ga videla na predvečer svojega odhoda! Bilo je v petek; nisem hotela ostati ponoči pri svojem novem ljubčku, ker sem praznoverna in ker je petek slab dan.«

»Niste imeli prav, Mimi: v ljubezni je petek dober dan, stari so rekli: Dies Veneris.«

»Ne znam latinsko,« je rekla gospodična Mimi in nadaljevala: »Vrnila sem se torej od Pavla; našla sem Rudolfa, ki me je čakal na cesti stoječ na straži. Bilo je pozno, čez polnoč, in bila sem lačna, ker sem bila slabo obojevala. Prosila sem Rudolfa, naj gre po kako stvar za večerjo. Čez pol ure se je vrnil; veliko je bil letal, pa ni prinesel bogveke: kruha, vina, sardin, sira in jabolčnik. Za njegove odsotnosti sem bila legla; zato je pogrnul mizo poleg postelje; naredila sem se, kot da ga ne gledam, pa sem ga dobro videla: bil je blede kot smrt, treslo ga je in sukal se je po sobi kot človek, ki ne ve, kaj naj stori. V kotu je zapazil več zavojev cunj, ki so ležale na tleh. Videti je bilo, da mu ta pogled hudo deli, zato je postavil zaslon pred te zavoje, da bi jih ne videl več. Ko je bilo vse pripravljeno, sva začela jesti; poskusil je, da bi me pripravil, da bi pila; toda nisem bila več ne željna ne lačna in srce se mi je stiskalo. Bilo je mraz, kajti nisva imela, s čim zakuriti; slišalo se je, kako je pihal v kaminu veter. Bilo je zelo žalostno.

Izšla sta 2 nova zvezka
„Splošne knjižnice“:
L. N. Tolstoj . Kreutzerjeva sonata, roman, broš. Din 14.—, vez. Din 20.—
Sophokles . . . Antigone, žalna igra . . . 9.— . . . 14.—
Zvezna knjigarna v Ljubljani, Marijin trg št. 8.

Kože divjačine
lisice, kune, dihurje, vidre, zajce i. t. d.
kupujem neposredno z Ameriko.
Plačam najvišje drevne cene!
Od 1. januarja dalje zbirališča v vseh večjih mestih Jugoslavije, Italije in Bolgarske i. s.
Zagreb: Lavosl. Wohlmut, Ilica 82.
Križevci: Marko Deutsch.
Bos. Novi: Ibrahim Memić.
Beograd: J. Fischer (Hotel Petrograd).
Tuzla: Braća Antić.
Skoplje: Jeruham Karlo sinovi.
Lovinac: Mate Kovačević.
Banjaluka: Mile Janković.
Osijek: Hermann Lederer.
Sušak: Mató Stipčić.
nadalje v Ljubljani, Nišu, Gospiču, Sofiji in Trstu.
MAVRO FISCHER, Sisak, telefon broj 86, 30 in 61.

Stavbne parcele na prodaj!
Povpraša se v pisarni
Jugosl. Sokolskega saveza v Ljubljani
(Narodni dom) I. nadstropje, med uradnimi urami od 9.—12. in od 15.—18. ure.
Inserirajte y Nar. Dnevniku!

Ruski tisk
RUSSKAJA PEČATJ
D. Z. O. Z.
K P Š K O
ima na zalogi vse vrste
RUSKIH KNJIG
kakor beletristične, znanstvene, šolske in otročje, velika zaloga not, lastnih izdaj. - Posebna biblioteka je ruski čitajoči publikli za malo odškodnino na razpolago.
Kataloge pošiljamo brezplačno.
Cene znatno znižane! . . . Plačljivo tudi v mesečnih obrokih!

Hišne potrebščine
emajlirano težko posodo znamke „Goliath“ in lažje vrste, češkoslov. proizvoda, pločevinasto in lito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robo se kupi najceneje in najbolje pri trvdki
A. Vicel,
Maribor, Glavni trg št. 5

MALI OGLASI
Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljnja beseda 2½ para z davčno vred.
Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglasih!

ZVEZNA KNJIGARNA LJUBLJANA, Marijin trg št. 8
priporoča sledeče najnovejše
dunajske in pariške modne liste:
Star-Album 1924 Din 45.—
Paris-Chic-Parfait 1924 „ 35.—
Coming-Season 1924 „ 35.—
Lingerie Modern 1924 „ 45.—
Parfait-album za otroke „ 35.—
Lyon's-album za perilo „ 10.—
Varia-album za perilo „ 10.—

Izšla je zanimiva narodno-gospodarska knjiga:
Dr. Karol Engliš: DENAR
v slovenskem prevodu dr. Albina Ogrisa.
Širšim krogom inteligence kot orijentacni spis o denarju koristen svetovalec. Knjiga je izšla v okvirju „Splošne knjižnice“, kot 14. zvezek in obsega 236 strani.
Cena: broš. Din 26.— vez. Din 32.—
Naročila sprejema:
Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8.

Salonska oprava
novo preobčene, 4 fotele, divan in miza se proda po zelo nizki ceni. Naslov pove uprava lista.
Hiša z gostilno
in 9 orali zemljišča ob glavni cesti se proda radi selitve po nizki ceni. Josefa Kanceler, Trmarji pri Celju.
Pekovskega vajenca
starega od 14—16 let, pošteni starišev, sprejme takoj z oskrbo po dogovoru Mihael Lesnika, pekovski mojster, Dolensjavas 22 pri Ribnici.
Katero industrijsko
ali večje trgovsko podjetje rabi dobroga knjigovodjo? — Eventualno: Kdo želi v tej stroki poduka? Obrni se nemudoma na upravo »N. Dnevnik« pod »Dobro za dobro«.

Salonski gramofon
z nekaj ploščami ter garnitura, obstoječa iz dveh dekoracijskih svečnikov po 5 sveč in dobrodoide ure na prodaj radi pomankanja prostora. Naslov pove uprava lista.
Automobil
Laurin & Klement 12/14 HP, s sedežem, sport karoserija vse kompletno v najboljšem stanju se proda. Ponudbe pod šifro: „Nizka cena“ na upravo lista.
Razne vozove
vseh vrst ima nove v zalogi ter izdeluje solidno po najnižji ceni, kakor tudi sprejema vsa popravila. M. Ložar, izdelovatelj vozov, Dragomelj pri Domžalah.
Kupim,
zamenjam, ocenjujem in prevzamem v komisijško prodajo pošne znamke, star kovani denar, starine, in sicer posamezno in zbirke. Osebito iščem znamke na pismih iz trgovske korespondence ter aktov (1850—74) Nuber, Ljubljana, Gosposvetska cesta 5, II. nadstir.

Prodaj
dobro ohranjene Dunajske prim citre za 750.— Din in poleg „Dunajsko solo“ za citre. Naslov se poizve pri upr. lista.
Vsakovrstno **ročno slikanje,**
kakor tapetiški vzorci, reklamne risbe za izložbe, velesjeme itd. prevzame poceni in zanesljivo izvedbo akademično naobražen risar. Ponudbe pod »Risar« na upravo lista.
Krojasko delo
malo in veliko, oddam na dom. Naslov v upravi lista.
Pohištvo
popolnoma novo, za kuhinjo in 1 sobo napradaj. Poizve se v Stritarjevi ulici 7/I. na dvorišču.
Kako dobiti dobrega moža?
Le, ako nosite kroje po vzorcu modnih časopisov Paris — Chic — Parfait, Star, — Lyon — Album!
Gospodične — segajte po njih! Na vpogled v Zvezni knjigarni Ljubljana, Marijin trg 8.

Osamijena devojka
išče prijatelja, pri katerem bi našla duševnega razvedrila. Ponudbe pod »Prijatelj« na upravo lista.
Išče se
v najem gostilno ali kako malo klet po možnosti blizu kop dvora. Ponudbe pod »Gostilnja« na upravo lista.
Ugodna prilika!
Večje število izbranih nemških knjig beletristične in znanstvene vsebine odda Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8.
Iščem službo
kontoristuje ali blagajničarke v trgovini. Cenj. ponudbe pod »Vestna« na upravo lista.
Siri!
1/2 Emlindole Groyer. Tinktur. Trapiat po pošti od 5 kg naprej. kupite vedno najceneje v knjigarni Iv. Kos, Ljubljana, Bolharova ulica 28.